

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate
pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu
cruzime, inumane sau degradante

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Agenția Servicii Publice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul legii privind cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante a fost elaborat în legătură cu necesitatea îndeplinirii măsurilor prioritare pentru ridicarea nivelului de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană și alinierea la legislația europeană relevantă, asigurării implementării integrale și în termen a recomandărilor formulate de Comisia Europeană pentru implementarea Agendei de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2021-2027, îndeplinirea angajamentelor asumate în baza Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, precum și executării Programul național de aderare pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025. Pe cale de consecință, pentru a asigura compatibilitatea legislației naționale cu acquis-ul comunitar în domeniul comerțului cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, s-a constatat necesitatea elaborării prezentului proiect de act normativ, care transpune în legislația națională Regulamentul (UE) nr. 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 <i>privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (text codificat)</i>.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, Republica Moldova nu are un cadrul normativ național care să reglementeze comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Articolul 5 din Declarația universală a drepturilor omului, articolul 7 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, articolul 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și, în special Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, prevăd o interdicție necondiționată și cuprinzătoare a torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante. La 18 decembrie 2019, Organizația Națiunilor Unite a interzis în mod absolut tortura prin Rezoluția „Tortura și alte pedepse sau tratamente crude, inumane și degradante” (A/RES/74/143). Totodată, prin această rezoluție Adunarea Generală a ONU a invitat toate statele să ia măsuri legislative, administrative, judiciare și de altă natură corespunzătoare pentru a preveni și a interzice producerea, comercializarea, exportul, importul și utilizarea

echipamentelor care nu au nicio utilizare practică decât în scopul torturii sau al altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

Interzicerea absolută a torturii consacrată în convențiile Organizației Națiunilor Unite privind drepturile omului se reflectă la nivelul UE în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Carta). Articolul 2 alineatul (2) din Cartă prevede că nimeni nu poate fi condamnat la pedeapsa cu moartea sau executat. Articolul 4 din Cartă prevede că nimeni nu poate fi supus torturii și nici pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.

În pofida obligațiilor care le revin statelor în temeiul dreptului internațional, continuă să se înregistreze acte de tortură și alte rele tratamente. În ultimii ani, comunitatea internațională a recunoscut din ce în ce mai mult necesitatea de a reglementa și restricționa comerțul cu anumite echipamente pentru asigurarea respectării legii, pentru a se asigura că astfel de bunuri nu sunt utilizate pentru tortură sau pentru alte rele tratamente.

Concomitent, este necesar să fie interzise exporturile și importurile de echipamente care nu au nicio altă utilizare practică decât cea de a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, precum și este necesar să fie supus controlului exporturile unor bunuri care ar putea fi utilizate și în scopuri legitime. Controalele date ar trebui să se aplice bunurilor care sunt în principal utilizate în scopuri de represiune și cu excepția cazurilor în care devin disproporționate, oricărui alt echipament sau produs susceptibil de a fi utilizat în mod abuziv sau pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane și degradante, ținându-se seama de motivele pentru care a fost conceput și de caracteristicile sale tehnice.

În anul 2005, Uniunea Europeană a aprobat pentru prima dată Regulamentul privind comerțul cu bunuri care ar putea fi utilizate pentru pedeapsa capitală și tortură sau alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante care reflectă până acum angajamentul ferm al Uniunii Europene de a eradica tortura și pedeapsa cu moartea și a constituit primul instrument obligatoriu la nivel mondial care a abordat în mod specific acest domeniu. Regulamentul (UE) 2019/125 contribuie la eliminarea unei lacune majore în materie de controale comerciale bazate pe drepturile omului. Regulamentul a introdus restricții comerciale cu caracter obligatoriu, asupra unei categorii de bunuri care lipsesc deseori din listele de control privind produsele militare, produse cu dublă utilizare sau alte produse strategice pentru export.

Regulamentul, de asemenea este apreciat la scară largă de comunitatea internațională de activiști pentru apărarea drepturilor omului, fiind considerat o etapă importantă în lupta împotriva torturii și un model care ar putea fi urmat de țările din alte regiuni. De asemenea, relevanța actuală a acestui regulament a contribuit semnificativ la decizia ONU de elaborare a unor standarde internaționale comune privind comerțul având ca obiect instrumente de tortură, precum și elaborarea măsurilor la nivel regional pentru a aborda problema comerțului acestor bunuri.

În același timp, regulamentul a stat la baza lansării în 2017 a Alianței pentru eliminarea instrumentelor de tortură din schimburile comerciale, promovată de Uniunea Europeană, Argentina și Mongolia, fiind susținută de 62 de țări din diverse regiuni ale lumii, inclusiv și de Republica Moldova. Scopul Alianței pentru eliminarea instrumentelor de tortură din schimburile comerciale este de a pune capăt comerțului cu bunuri utilizate pentru pedeapsa capitală și tortură, precum și a îngreuna semnificativ obținerea de produse destinate executării pedepsei cu moartea și comiterii de acte de tortură. Țările participante au semnat un angajament comun privind combaterea comerțului cu instrumente de tortură. Acestea s-au angajat să ia măsuri concrete pentru a controla și restricționa exporturile acestor bunuri. De asemenea, au convenit să facă schimb de bune practici privind modul de oprire a acestui tip de comerț, inclusiv stabilirea unor sisteme eficiente de control și aplicare a legii. Un alt obiectiv asumat a

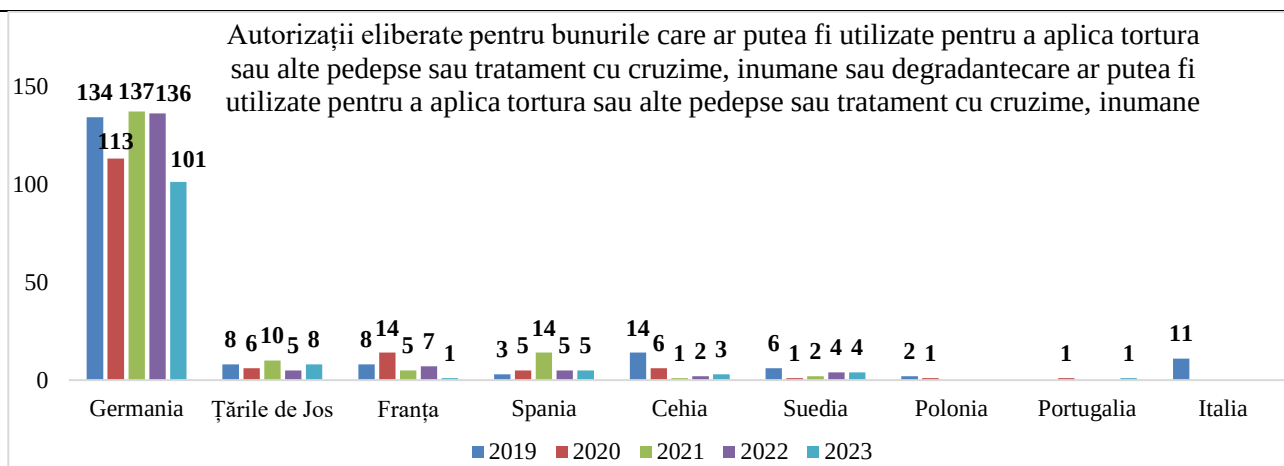
fost crearea unei platforme pentru monitorizarea și schimbul de informații, care să permită autorităților vamale să urmărească fluxurile comerciale și să identifice apariția unor produse noi. În plus, țările din Alianță s-au angajat să ofere asistență tehnică reciprocă, pentru a sprijini punerea în aplicare a legislației naționale relevante.

Conform datelor colectate din rapoartele Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind autorizațiile de export acordate în temeiul Regulamentului (UE) 2019/125, pe parcursul anilor 2019-2023 au fost acordate 1267 de autorizații de către statele membre ale Uniunii Europene.

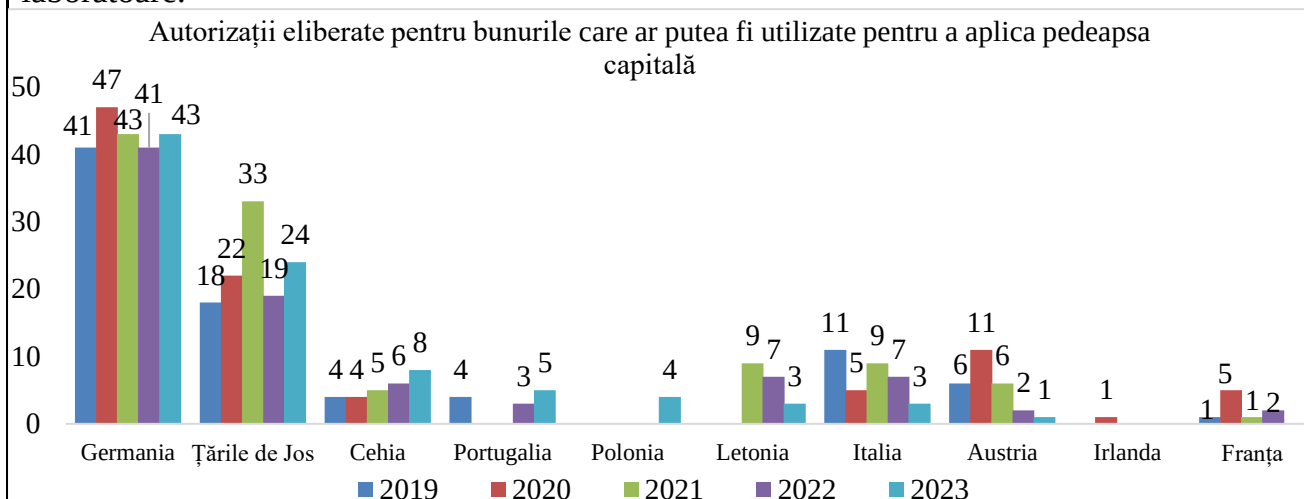
Evoluția numărului de autorizații eliberate de către statele membre ale Uniunii Europene în perioada 2019-2023					
	2019	2020	2021	2022	2023
Autorizații eliberate pentru bunurile care nu au nici o altă utilizare practică decât ca în scopul aplicării pedepsei capitale, torturii și altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante	-	-	-	-	-
Autorizații eliberate pentru bunurile care ar putea fi utilizate pentru a aplica tortura sau alte pedepse sau tratament cu cruzime, inumane sau degradante	186	146	169	159	123
Autorizații eliberate pentru bunurile care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală	99	101	106	87	91
Numărul total de autorizații eliberate	285	247	275	246	214
Numărul de state membre care au eliberat autorizații	11	11	9	10	11

Potrivit datelor din tabelul de mai sus, din cele 27 de state ale Uniunii Europene, doar 11 din acestea au înregistrat în perioada respectivă comerț cu acest tip de bunuri care au înregistrat un număr mai mic de 300 de autorizații per total pe an, ceea ce reprezintă un indiciu al unei activități restrânse în acest domeniu în cadrul Uniunii. Totodată, se poate observa că pentru bunurile care pot fi utilizate exclusiv pentru expunerea publică într-un muzeu având în vedere semnificația lor istorică (bunurile care nu au nici o altă utilizare practică decât ca în scopul aplicării pedepsei capitale, torturii și altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante) statele membre nu au acordat niciun tip de autorizații.

Conform graficului de mai jos, 9 din cele 27 de state ale Uniunii Europene au eliberat autorizații pentru bunurile care ar putea fi utilizate pentru a aplica tortura sau alte pedepse sau tratament cu cruzime, inumane sau degradante în număr de 783 de autorizații în perioada menționată. Cele mai mari exporturi au fost efectuate de către Germania, eliberând 621 autorizații, urmată de Țările de Jos (37 autorizații), Franța (35 autorizații), Spania (32 autorizații), Cehia (26 autorizații) și Suedia (17 autorizații). Utilizarea finală a acestor bunuri a fost bazată pe asigurarea respectării legii, pentru autoritățile de stat, precum și societățile de securitate.

Pentru bunurile care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală în perioada 2019-2023 au fost eliberate 484 de autorizații de către 10 din cele 27 de state ale Uniunii Europene. Cele mai mari exporturi au fost efectuate de către Germania, eliberând 215 de autorizații, urmată de Țările de Jos (116 autorizații), Italia (35 autorizații), Cehia (27 autorizații), Austria (26 autorizații) și Letonia (19 autorizații). Utilizarea finală a acestor bunuri a fost bazată pe uz medical și farmaceutic, uz veterinar, precum și în cadrul clinicilor și laboratoare.

Conform datelor prezentate, putem concluziona că comerțul cu aceste bunuri este redusă și concentrată doar în câteva țări din Uniunea Europeană. Chiar dacă volumul comerțului cu aceste bunuri este limitat, este foarte important ca acest tip de comerț să fie monitorizat, luând în calcul că aceste bunuri au impact asupra securității, sănătății și drepturilor omului.

Deși, Republica Moldova nu a înregistrat comerț cu bunurile care ar putea fi utilizate pentru aplicarea pedepsei capitale, tortură sau ale tratamente inumane sau degradante, este esențial că comerțul acestor bunuri să fie reglementat, nu doar pentru a preveni utilizarea lor în scopuri interzise, ci și pentru a demonstra angajamentul țării față de respectarea drepturilor omului și a standardelor internaționale, în special al acquis-ului comunitar al Uniunii Europene.

Inexistența unui cadru normativ național în domeniul comerțului cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru aplicarea pedepsei capitale, torturii și altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante poate duce la lipsa controlului și reglementării, permițând utilizarea necontrolată a acestor bunuri.

Lipsa cadrului normativ relevant poate favoriza abuzurile și încălcările drepturilor omului, deoarece actualmente autoritățile naționale nu dispun de instrumentele necesare pentru a monitoriza și restricționa eficient comerțul cu astfel de bunuri. Totodată, neadoptarea unui astfel de cadru normativ poate duce la neconformitatea cu standardele internaționale, afectând

imaginea Republicii Moldova pe plan internațional. În special, Republica Moldova a participat activ la inițiativele internaționale, precum Alianța pentru eliminarea instrumentelor de tortură din schimburile comerciale, subliniind astfel importanța reglementării acestui domeniu. Chiar dacă nu există tranzacții comerciale cu aceste bunuri, reglementarea acestora este o măsură preventivă în protejarea drepturilor fundamentale ale omului și în prevenirea abuzurilor.

O întârziere în conformarea Republicii Moldova la cerințele internaționale și europene privind reglementarea comerțului cu bunuri care pot fi utilizate pentru pedeapsa capitală, tortură sau alte tratamente inumane și degradante poate genera o serie de impedimente în parcursul european a Republicii Moldova, precum și va afecta negativ imaginea țării pe plan internațional.

Prin urmare, devine judicioasă necesitatea stabilirii unui cadru normativ național propice care să fie aliniat cu standardele europene, acesta fiind și esențial pentru protejarea drepturilor omului, garantarea respectării angajamentelor internaționale și prevenirea abuzurilor legate de utilizarea necontrolată a acestor bunuri.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele generale ale proiectului legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante este de a alinia cadrul normativ național la standardele europene, prevenirea utilizării abuzive a bunurilor în scopul de tortură, pedepsei capitale și altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, protejarea drepturilor omului, garantarea respectării angajamentelor internaționale prin controlul eficient al comerțului cu aceste bunuri.

Proiectul legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, prevede următoarele aspecte:

- obiectii și subiecții a proiectului de lege;
- noțiunile și termenii utilizați în cadrul comerțului privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;
- delimitarea competențelor autorităților publice în domeniul comerțului cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;
- prevederi speciale privind controlul comerțului cu bunuri care nu au nici o altă utilizare practică decât cea în scopul aplicării torturii sau altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;
- prevederi speciale privind controlul comerțului cu bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica tortura sau alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;
- prevederi speciale privind controlul comerțului cu bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală;
- regimul de autorizare, la fel și procedurile de eliberare, prelungire, refuzul, suspendarea temporară și reluarea valabilității, reperfectare, retragere și anulare a autorizațiilor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Ca opțiune alternativă a fost analizată opțiunea „a nu face nimic”, ceea ce ar însemna că Republica Moldova ar alege să nu acționeze pentru transpunerea în legislația națională a Regulamentului (UE) 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 *privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante* (text

codificat), chiar dacă este țară candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană, ceea ce ar implica, printre alte consecințe negative ignorarea cerințelor și standardelor impuse de UE în domeniul comerțului cu astfel de bunuri.

Această opțiune ar putea duce la mai multe consecințe negative, precum:

- Lipsa unui control eficient al comerțului cu anumite bunuri ca ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, ceea ce ar submina angajamentele internaționale ale Republicii Moldova, precum și ar crea premise pentru dezvoltarea comerțului cu aceste bunuri;

- Menținerea discrepanțelor între legislația națională și acquis-ul comunitar european, ceea ce ar putea afecta relațiile comerciale și de cooperare cu Uniunea Europeană;

În general opțiunea „a nu face nimic” ar putea submina eforturile Republicii Moldova de a se alinia la valorile, standardele și regulile europene, punând în pericol procesul său de integrare europeană și dezvoltarea durabilă. Astfel, această opțiune nu poate fi aplicabilă.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor acestui proiect nu prevede schimbări în cadrul autorităților, precum și nu prevede un impact asupra sectorului public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor acestui proiect nu necesită cheltuieli financiare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea prevederilor acestui proiect nu va afecta sectorul privat, astfel încât interesul sectorului față de efectuarea operațiunilor privind bunurile care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. În același timp, conform datelor statistice în ultimii cinci ani nu s-au înregistrat importuri sau exporturi cu bunurile menționate în anexele prezente la Regulament.

4.3.1 Costurile de conformare

4.3.1.1. Costurile de conformare sub formă de plăți

Implementarea prevederilor acestui proiectului nu implică costuri de conformare, din motivul că autorizațiile se eliberează în mod gratuit pentru agenți economici dacă au utilizări legitime, cum ar fi echipamente pentru asigurarea respectării legii, substanțe chimice farmaceutice și expunerea în muzeu, din motivul semnificației lor istorice.

4.3.1.2. Costurile de conformare substanțiale

Implementarea prevederilor acestui proiect nu implică costuri de conformare substanțiale, întrucât entitățile economice nu vor fi nevoite să facă modificări operaționale sau investiții legate de această reglementare.

4.3.1.3. Costurile de conformare administrative

Implementarea prevederilor acestui proiect nu implică costuri de conformare administrative pentru agenții economici.

4.3.2 Impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari

Implementarea prevederilor acestui proiect nu implică impact disproporționat asupra IMM-urilor inclusiv în comparație cu întreprinderile mari, din motivul că procedura de eliberare a autorizațiilor pentru comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante este unică pentru orice agent economic indiferent de dimensiunea întreprinderii.

Totodată, IMM-urile, la fel ca și întreprinderile mari nu vor suporta costuri de conformare, din motivul că autorizațiile vor fi eliberate în mod gratuit indiferent de dimensiunea întreprinderii.
4.3.3 Impacturile asupra concurenței
Implementarea prevederilor acestui proiect nu va restricționa concurența pe piață, nefiind înregistrate activități de comerț cu bunurile vizate. Totodată, în cazul în care vor apărea în viitor, proiectul va avea un impact pozitiv pentru agenții economici din domeniu asupra concurenței, din motivul că instituie o concurență echitabilă în cadrul desfășurării comerțului cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante atât pe plan național, cât și internațional.
4.3.4. Alte impacturi asupra sectorului privat
Nu se prevăd alte impacturi majore asupra sectorului privat, având în vedere absența comerțului și a activităților economice conexe.
4.4. Impactul social
Implementarea prevederilor acestui proiect presupune protejarea drepturilor omului, precum și va aduce la prevenirea unor abuzuri de utilizare a bunurilor cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Prevederile propuse contribuie indirect la protejarea drepturilor fundamentale ale persoanelor, în special ale grupurilor vulnerabile și a celor subreprezentate, inclusiv femeile și fetele, care sunt frecvent supuse riscurilor de tratamente inumane în anumite contexte (detenție, anchetă sau conflicte armate).
Prin instituirea unui cadru de control asupra exportului, importului și promovării bunurilor sensibile, proiectul are potențialul de a sprijini obiectivele naționale și internaționale privind prevenirea violenței, inclusiv a violenței împotriva femeilor și violenței în familie. De asemenea, inițiativa contribuie la consolidarea alinierii Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene și instrumentele internaționale în domeniul protecției drepturilor omului, în mod inclusiv și sensibil la dimensiunea de gen.
Se recomandă ca, în etapa de implementare, autoritățile responsabile să includă în activitățile de formare și instruire componente privind perspectiva de gen, astfel încât măsurile aplicate să fie adaptate la realitățile și nevoile persoanelor afectate în mod disproporționat de încălcările drepturilor fundamentale.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante are drept scop armonizarea legislației naționale cu:
– Regulamentul (UE) nr. 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 <i>privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica</i>

pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (text codificat).

Obiectivul Regulamentului (UE) nr. 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 *privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (text codificat)* este reglementarea comerțului cu țările terțe pentru bunuri care ar putea fi utilizate pentru aplicarea pedepsei capitale, torturii sau altor pedepse și tratamente crude, inumane sau degradante, precum și reglementarea furnizării de servicii de intermediere, asistență tehnică, formare și publicitate în legătură cu aceste bunuri, precum și prevenire contribuției la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului prin comerțul cu astfel de bunuri.

Prin urmare, a fost elaborat tabelul de concordanță la proiectul legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, cu actul european menționat supra, care va fi transmis pentru examinare și expertizare Centrului de Armonizare a Legislației a Cămarilor de Stat în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Transpunerea în legislația națională a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2019/125 este esențială pentru asigurarea unei implementări uniforme și eficiente a reglementărilor comerțului cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru aplicarea pedepsei capitale, torturii sau altor pedepse și tratamente crude, inumane sau degradante. Aceasta contribuie la alinierea la standardele Uniunii Europene, demonstrând astfel angajamentul țării față de protecția drepturilor omului și integrându-se în comunitatea internațională care promovează aceste valori.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

La 23 octombrie 2025, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (<https://www.mded.gov.md>), la compartimentul „Transparență”, rubrica „Anunțuri de inițiere a politiciii” și pe platforma particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15356), fiind expus termenul-limită și modalitate în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.

Consecutiv, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, proiectul urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (<https://www.mded.gov.md>), la compartimentul „Transparență”, rubrica „Anunțuri”, precum și pe platforma particip.gov.md, pentru consultări publice.

7. Concluziile expertizelor

Conform art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Conform art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea proiectului legii privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime,

inumane sau degradante necesită modificarea Legii nr. 160/2011 prin introducerea noilor tipuri de autorizații în cadrul Nomenclatorului actelor permissive. Astfel, în cadrul Nomenclatorului actelor permissive vor fi introduse 4 tipuri de autorizații noi: autorizație individuală de import/export/tranzit pentru comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, autorizație globală/generală de export pentru comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, autorizație individuală de asistență tehnică pentru comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, precum și autorizație individuală/globală de servicii de intermediere pentru comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul de lege va intra după 6 luni de la data adoptării. Această prevedere este necesară din motivul de a dispune de timp suficient pentru elaborarea Hotărârii de Guvern pentru implementarea legii, precum și pregătirea modelelor de autorizații de către Agenția Servicii Publice și organizarea procedurilor interne pentru asigurarea eliberării autorizațiilor.

De asemenea, potrivit proiectului legii, Guvernul, în termen de 6 luni de la data aprobării legii în cauză, va aproba:

- Regulamentul privind procedura de autorizare al comerțului cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

- Listele de bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

Implementare prevederilor proiectului se pune în sarcina Agenției Servicii Publice și Serviciului Vamal.

Secretar de Stat

Cristina CEBAN